

ARH. KRIGAR

GLEBALIŠKI LIST.

IZDAVA UDRUŽENJE
GLEB. TGRALGEV
MEŠTNOJ ODROR
LJUBLJANA.

SEZONA
1922-23

ŠTEV. 10, 11.

P. MAGDIČ

Ljubljana.

Nasproti glavne pošte.

Telefon 438.

Največja izbira
svilenih in
večernih oblek.

Crêpe de Chine
obleke v vseh
barvah K 3900.

Na željo se pošlje po pošti.

👉 OGLAŠUJTE V 👈
„GLEDALIŠKEM LISTU“!

ŠIVALNI STROJI

MUNDLOS - ORIGINAL VIKTORIJA.

10 letna garancija.

-- Vse vrste jedilnega orodja. --

Velika zaloga zlatnine in srebrnine.

JOS. ŠELOVIN - ČUDEN,

MESTNI TRG 13.

LJUBLJANA

MESTNI TRG 13.

*Vesel Božič in srečno Novo leto
vsem prijateljem našega gledališča*

želi

„GLEDALIŠKI LIST“.

Spored

Drama:

December	19. torek	— Zaprto.	
"	20. sreda	— Živi mrtvec.	Red E
"	21. četrtek	— Kralj na Betajnovi.	Red B
"	22. petek	— Svatba Krečinskega.	Red E
"	23. sobota	— Idijot.	Red C
"	24. nedelja	— Zaprto.	
"	25. poned.	— Peterčkove poslednje sanje. (Ob treh popoldne.)	Izven
"	25. poned.	— Svatba Krečinskega. (Ob osmih zvečer.)	Izven
"	26. torek	— Peterčkove poslednje sanje. (Ob treh popoldne.)	Izven
"	26. torek	— Jack Straw. (Ob osmih zvečer.)	Izven
"	27. sreda	— Zaprto.	
"	28. četrtek	— Kralj na Betajnovi.	Red D
"	29. petek	— Zaprto.	
"	30. sobota	— Liliom.	Red A
"	31. nedelja	— Peterčkove poslednje sanje. (Ob treh popoldne.)	Izven
Januar	1. poned.	— Peterčkove poslednje sanje. (Ob treh popodne.)	Izven
"	1. poned.	— Liliom. (Ob osmih zvečer.)	Izven

Opera:

December	19. torek	— Zaprto.	
"	20. sreda	— Mefistofeles.	Red B
"	21. četrtek	— Mefistofeles.	Red A
"	22. petek	— Madame Butterfly. Gostovanje ge Ade Poljakove.	Red C
"	23. sobota	— Sevilski brivec.	Red D
"	24. nedelja	— Zaprto.	
"	25. poned.	— Carmen.	Izven
"	26. torek	— Gorenjski Slavček.	Izven
"	27. sreda	— Zaprto.	
"	28. četrtek	— Madame Butterfly. Gostovanje ge Ade Poljakove.	Red B
"	29. petek	— Gorenjski Slavček.	Red E
"	30. sobota	— Carmen.	Red D
"	31. nedelja	— Gorenjski Slavček. (Ob šestih zvečer.)	Izven
Januar	1. poned.	— Prodana nevesta.	Izven

ŽIVI MRTVEC.

Drama v enajstih slikah. Spisal L. N. Tolstoj.
Poslovenil V. Borštnik.

Režiser: PAVEL GOLIA

I. slika. V stanovanju Protasova.

Jelizaveta Andrejevna Protasova (Liza)	ga Wintrova
Saša, njena sestra	gna Gorjupova
Ana Pavlovna, njena mati	gna Rakarjeva
Viktor Mihajlovič Karenin	g. Gregorin
Pestunja	gna Zbožilova
Sobarica	gna Gabrijevčičeva

II. slika. Pri ciganih.

Fjodor Vasiljevič (Fedja)	g. Šest
Afremov	g. Plut
Častnik	g. Cesar
Glasbenik	g. Karagjov
Prvi cigan	g. Terčič
Ciganka	gna Mira Danilova
Viktor Mihajlovič Karenin	g. Gregorin
Maša, mlada ciganka	ga Juvanova

Ciganski zbor.

III. slika. V stanovanju Protasova.

Jelizaveta Andrejevna Protasova (Liza)	ga Wintrova
Saša, njena sestra	gna Gorjupova
Ana Pavlovna, njena mati	gna Rakarjeva
Zdravnik	g. Danilo
Viktor Milajlovič Karenin	g. Gregorin

IV. slika. V kabinetu Afremova.

Afremov	g. Plut
Stahov	g. Markič
Butkevič	g. Medven
Korotkov	g. Smerkolj
Fjodor Vasiljevič (Fedja)	g. Šest
Saša	gna Gorjupova

V. slika. Kabinet Ane Dimitrijevne.

Ana Dimitrijevna, Viktorjeva mati	ga Rogozova
Knez Abrezkov	g. Skrbinšek
Viktor Mihajlovič Karenin	g. Gregorin
Jelizaveta Andrejevna Protasova (Liza)	ga Wintrova
Sluga	g. Sancin

VI. slika. Skromno stanovanje.

Fjodor Vasiljevič (Fedja)	g. Šest
Maša, mlada ciganka	ga Juvanova
Ivan Makarovič, stari cigan, njen oče	g. Terčič
Nastasja Ivanovna, ciganka, njena mati	gna Vera Danilova
Knez Abrezkov	g. Skrbinšek

VII. slika. Posebni kabinet v gostilni.

Fjodor Vasiljevič Protasov (Fedja)	g. Šest
Ivan Petrovič	g. Kralj
Maša	ga Juvanova
Natakar	g. Karagjov

VIII. slika. V stanovanju Protasova.

Jelizaveta Andrejevna Protasova (Liza)	ga Wintrova
Viktor Karenin	g. Gregorin
Voznesenski, Kareninov tajnik	g. Markič
Sluga	g. Sancin

IX. slika. Krčma.

Fjodor Vasiljevič Protasov (Fedja)	g. Šest
Pjetnikov	g. Železnik
Artemjev	g. Ločnik
Natakar	g. Karagjov

X. slika. Soba preiskovalnega sodnika.

Preiskovalni sodnik	g. Lipah
Zapisnikar	g. Terčič
Jelizaveta Andrejevna (Liza)	ga Wintrova
Viktor Karenin	g. Gregorin
Fjodor Vasiljevič Protasov (Fedja)	g. Šest

XI. slika. Hodnik v poslòpju okrožnega sodišča.

Sluga	g. Sancin
Ivan Petrovič	g. Kralj
Mladi odvetnik	g. Drenovec
Knez Abrezkov	g. Skrbinšek
Pjetnikov	g. Železnik
Dama	gna Zbofilova
Častnik	g. Cesar
Petrušin, odvetnik	g. Peček
Jelizaveta Andrejevna Protasova (Liza)	ga Wintrova
Viktor Karenin	g. Gregorin
Fjodor Vasiljevič Protasov (Fedja)	g. Šest
Maša	ga Juvanova

Sodniki, gledalci, obtoženci, pričé.

Ciganske pesmi v drugi sliki izvaja zbor ruskih dijakov. Solo-točke pojeta ga Juvanova in ga Spilerjeva.

Daljši odmor samo po 4. in 8. sliki.

Za četrto obletnico smrti IVANA CANKARJA.

KRALJ NA BETAJNOVI

Drama v treh dejanjih. Spisal Ivan Cankar.

Režiser: M. SKRBINŠEK.

Jožef Kantor, fabrikant	g. Skrbinšek.
Hana, njegova žena	ga Wintrova.
Francka, njuna hči	ga Šaričeva.
Pepček } njuna otroka	{ * * *
Francelj }	{ * * *
Nina, sorodnica Kantorjeve	gna Gabrijelčičeva.
Krnec, nekdanj štacunar in krčmar	g. Ločnik.
Maks, njegov sin	g. Kralj.
Župnik	g. Lipah.
Franc Bernot, posestnik, absolviran tehnik	g. Peček.
Sodnik	g. Terčič.
Adjunkt	g. Sancin.
Lužarica	ga Rakarjeva.
Kantorjev oskrbnik	g. Kumar.
Sodnikova žena	gna Zbožilova.
Koprivec	g. Medven.
Prvi kmet	g. Smerkolj.
Drugi kmet	g. Markič.
Tretji kmet	g. Cesar.

Vrši se jeseni, v malem trgu Betajnovi.

HOTEL „SOČA“, LJUBLJANA

LASTNIK H. POTOČNIK. ☐ SV. PETRA CESTA 5.

Svatba Krečinskega.

Komedija v treh dejanjih. — Spisal A. Suhovo-Kubilin.
Prevel R. Peterlin-Petruška.

Režiser: B. PUTJATA.

Peter Konstantinovič Muromskij,	
bogat jaroslavski posestnik	g. Šest.
Lidica, njegova hči	gna Gorjupova.
Ana Antonovna Atujeva, nje teta	gna Rakarjeva.
Vladimir Dmitrič Nelkin, posestnik	g. Cesar.
Mihael Vasiljič Krečinskij	g. Kralj.
Ivan Antonjič Raspljujev	g. Putjata.
Nikanor Savič Bek, oderuh	g. Kumar.
Fjodor, strežaj Krečinskega	g. Medven.
Tiška, vratar pri Muromskih	g. Markič.
Policijski uradnik	g. Sancin.

Sluge.

Dejanje se vrši v Moskvi v dobi osvobojenja ruskih kmetov.

Najboljša PFEIFERJEVA vina,
sveža jedila in domače kolone.

Gostilna **KAJFEŽ**, Ljubljana, Sv. Florijana ulica.

Najfinejša svetlobna telesa

za stanovanja, vile, banke, bare, kine itd. kakor:

lestence, namizne, stoječe svetilke i. t. d.

v vsakem poljubnem slogu, tudi po doposlanih načrtih izdeluje v
kovini, lesu, svili, steklu i. t. d. edina jugoslovenska

„Svetlobna industrija VESTA“.

Naročila samo na atelje „VESTE“, Ljubljana, Kolodvorska ul. 8/1.

IDIOT.

Roman. Spisal Fjodor Mihajlovič Dostojevski.

Za oder priredil Boris Putjata.

Prevel Vladimir Levstik.

Režiser: BORIS PUTJATA.

Čitalec . . . . . g. Lipah.

I. slika. V kupeju III. razreda.

Parfen Rogožin . . . . . g. Putjata.
Knez Miškin . . . . . g. Rogoz.
Lebedev . . . . . g. Ločnik.

II. in III. slika. Knez Miškin se seznanja z Jpančinovimi.

Ivan Fjodorovič, general Jpančin	g. Terčič.
Jelizaveta Prokofjevna, njegova žena	ga Rogozova.
Aleksandra } hčerke Jpančino	{ gna Mira Danilova.
Adelaida }	{ gna Zbožilova.
Aglaja }	{ ga Šaričeva.
Knez Miškin	g. Rogoz.
Gavrilo Ardaljonovič, imenovan „Ganja“	g. Gregorin.

IV. slika. Družina Ivolginova.

Ardaljon Aleksandrovič Ivolgin	g. Peček.
Nina Aleksandrovna, njegova žena	gna Rakarjeva.
Ganja } Ivolginovi otroci	{ g. Gregorin.
Varja }	{ gna Gabrijelčičeva.
Kolja }	{ gna Gorjupova.
Ferdiščenko, njih stanovalec	g. Cesar.
Nastasja Filipovna	ga Nablockaja k. g.
Rogožin	g. Putjata.
Knez Miškin	g. Rogoz.
Lebedev	g. Ločnik.
Ptčin	g. Smerkolj.

V. slika. Nenavaden dogodek pri Nastasji Filipovni.

Nastasja Filipovna	ga Nablockaja k. g.
Darja Aleksejevna	ga Juvanova.
Atanazij Ivanovič Tockij	g. Kumar.
General Jpančin	g. Terčič.
Ganja	g. Gregorin.
Pticin	g. Smerkolj.
Mladi človek	g. Sancin.
Stari človek	g. Medven.
Katja, služkinja	gna Polajeva.
Knez Miškin	g. Rogoz.
Rogožin	g. Putjata
Lebedev	g. Ločnik.
Ferdiščenko	g. Cesar.
Poročnik Keller	g. Markič.

VI. slika. Pobratimstvo.

Rogožin	g. Putjata.
Knez Miškin	g. Rogoz.

VII. slika. „Vitez klaverne postave“.

Jelizaveta Prokofjevna	ga Rogozova.
Aleksandra } hčerke Jpančinove	{ gna Mira Danilova
Adelaida }	{ gna Zbořilova
Aglaja }	{ ga Šaričeva.
Kolja Ivolgin	gna Gorjupova.
General Ivolgin	g. Peček.
Knez Miškin	g. Rogoz.
Lebedev	g. Ločnik.

VIII. slika. Na zeleni klopi.

Jelizaveta Prokofjevna	ga Rogozova.
Aglaja Ivanovna	ga Šaričeva.
Knez Miškin	g. Rogoz.

IX. slika. Sestanek.

Nastasja Filipovna	ga Nablockaja k. g.
Aglaja Ivanovna	ga Šaričeva.
Rogožin	g. Putjata.
Knez Miškin	g. Rogoz.

X. slika. Brezumca.

Rogožin	g. Putjata.
Knez Miškin	g. Rogoz.

Peterčkove poslednje sanje.

Božična povest v štirih slikah. Spisal Pavel Golia.

Režiser: O. ŠEST.

I. Jezušček obdaruje bolnega Peterčka.

Peterček	gna Vera Danilova.
Babica	ga Juvanova.
Berač	g. Peček.
Čarodej Grča }	ga Šaričeva.
Mamica	g. Lipah.
Mesec, princ lazurnih dalj	

Jezušček, Marija, Sv. Jožef.

II. Pri kralju Matjažu.

Peterček	gna Vera Danilova.
Čarodej Grča	g. Peček.
Mesec, princ lazurnih dalj	g. Lipah.
Mamica	ga Šaričeva.
Kralj Matjaž	g. Danilo.
Kraljica Alenka	ga Wintrova.
Kraljična Alenčica	gna Mira Danilova.
Poveljnik telesne straže	g. Drenovec.
Prvi vojščak	g. Kralj.
Drugi vojščak	g. Medven.
Tretji vojščak	g. Markič.
Vrtar	g. Kumar.
Glasnik	g. Sancin.

Matjaževi vojščaki in vitezi. paži.

III. Sveta noč v gozdu.

Peterček	gna Vera Danilova.
Čarodej Grča	g. Peček.
Mesec	g. Lipah.
Mamica	ga Šaričeva.
Oče Hrast, župan gozdov gorjanskih	g. Gregorin.
Čarodejka Bukva	gna Rakarjeva.
Meglica-Krasotica	gna Gabrijelčičeva.
Palček-Strahopetček	gna Gorupova.
Jezušček	* * *
Marija	* * *
Sv. Jožef	* * *
Gašper, }	g. Ločnik.
Miha, }	g. Terčič.
Boltazar, }	g. Sancin.

Angeli, Palčki, Palčice, gozdno prebivalstvo: drevesa, živali itd.

IV. Jezušček odpelje Peterčka k mamici.

Peterček	gna Vera Danilova.
Mamica	ga Šaričeva.
Berač	g. Peček.
Babica	ga Juvanova.
Bog Oče	g. Cesar.
Peterčkov oče	g. Kumar.
Božiček	g. Plut.
Jezušček, Marija, Sv. Jožef, sv. Trije kralji, sv. Miklavž, svetniki, angeli.	

JACK STRAW.

Komedija v treh dejanjih. Angleški spisal W. Somerset Maugham.
Poslovenil Fran Govekar.

Režiser: B. PUTJATA.

Jack Straw	g. Putjata.
Mrs. Parker-Jennings	gna Vera Danilova.
Mr. Parker-Jennings	g. Plut.
Kitty, } njuna otroka	{ gna Mira Danilova.
Charles, }	{ g Gregorin.
Ambrose Holland	g. Terčič.
Lady Wanley	ga Wintrova.
Lord Serlo	g. Drenovec.
Knez Adrian von Bremer	g. Danilo.
Horton Withers	g. Markič.
Mrs. Withers	gna Rakarjeva.
Rosie Abbot	gna Gorjupova.
Sluga	g. Karagjov.

I. dejanje se vrši v Grand hotelu Babylon v Londonu, II. in III. pa
v salonu Tawerner Halla lady Wanley.

**Prvi, najstarejši specialni strokovno
tehnički atelje za črkoslikarstvo, se
najtopleje priporoča za slikanje na-
pisov na steklo, kovine, les, zid itd.**

PRISTOU & BRICELJ
LJUBLJANA, Aleksandrova cesta 1.

Peter Križ

Ljubljana, Gledališka ul. 2
vinska klet
... nasproti opere. ...

LILIOM.

Predmestna legenda v sedmih slikah. Spisal Franc Molnar.
Prevel iz nemščine Osip Šest.

Režiser: OSIP ŠEST.

Liliom	g Peček.
Julka	ga Wintrova.
Marička	ga Rogozova.
Gospa Muškat	ga Juvanova.
Liza	gna Gorjupova.
Gospa Bezeg	gna Rakarjeva.
Fičur	g. Rogoz.
Mladi Bezeg	g. Lipah
Wolf Breinfeld	g. Plut
Strugar	g. Sancin
Lincmann	g. Gregorin
Policijski komisar	g. Kumar
Berkovič	g. Smerkolj.
Policijski koncipist	g. Danilo.
Stari stražnik	g. Kumar.
Prvi policaj	g. Medven.
Drugi policaj	g. Cesar.
Prvi detektiv	g. Kralj.
Drugi detektiv	g. Drenovec.
Zdravnik	g. Šest.
Doktor Reich	g. Terčič
Štefan Kadar	g Markič.

Štiri hišne, dva detektiva, dva delavca, lajnar. Dejanje se vrši
v budimpeštanskem „pratru“.

Po prvi, tretji in peti sliki daljša pavza.

MEFISTOFELES.

Opera v štirih dejanjih s prologom in epilogom. Besedilo po I. in II. delu Goethejevega „Fausta“ priredil in vglasbil Arrigo Boito.

Dirigent in režiser: Friderik Rukavina.

Prvi del.

Prolog v nebesih.

Mefistofeles . . . . . g. Zathej.
Glasovi nebeščanov, angelov, spokorjenk, zveličanih otrok.

I. dejanje. Na veliko noč.

Faust . . . . . g. Šimenc.
Wagner . . . . . g. Bratuž.
Mefistofeles . . . . . g. Zathej.
Meščanje, meščanke, lovci, študentje, obrtniki, gostilničar, Hanswurst.
Godi se pred mestnimi vrati.

Sprememba. Faustova soba.

Faust . . . . . g. Šimenc.
Mefistofeles . . . . . g. Zathej.

II. dejanje. Na vrtu.

Faust (pod imenom Henrik) . . . . . g. Šimenc.
Margareta . . . . . gna Zikova.
Mefistofeles . . . . . g. Zathej.
Marta . . . . . gna Sfiligojeva.

Sprememba. Valpurgina noč.

Mefistofeles . . . . . g. Zathej.
Faust . . . . . g. Šimenc.
Vešče, zli duhovi, čaravnice. Pozorišče: pogorje Herz.

III. dejanje. Smrt Margarete.

Margareta . . . . . gna Zikova.
Faust . . . . . g. Šimenc.
Mefistofeles . . . . . g. Zathej.

Krvnik. Glasovi neba. Godi se v ječi.

Drugi del.

IV. dejanje. Klasična sabatna noč.

Helena . . . . . gna Thalerjeva.
Pantalis . . . . . gna Sfiligojeva.
Faust . . . . . g. Šimenc.
Nereus . . . . . g. Bratuž.
Koretide, sirene, paži. Godi se ob Egejskem morju v mesečini.

Epilog.

Faust . . . . . g. Šimenc.
Mefistofeles . . . . . g. Zathej.
Sirene, prikazen zveličanca, zbor nebeščanov.

Prolog v nebesih: V višavah nad mračno pokrajino prepevajo nebeški zbori. Naenkrat se prikaže na visoki skali Mefisto ter se roga Bogu, kakšnega poglavarja je v človeku ustvaril svoji zemlji. Ko ga vpraša glas iz oblakov, ali pozna Fausta, zasmehuje i tega in se ponudi, da zapelje tudi to »izjemo med ljudmi«. Bog sprejme stavo. Z zbori angelov, popolnega očiščenja še čakajočih krilatih duhov, spokornikov in pravičnikov konča prolog.

I. dejanje: I. del: Velika noč. Faust je prišel danes s svojim famulom Wagnerjem v prosto naravo, ki je že polna meščanov, kmetov in drugih šetalcev. Naenkrat opazi Faust »sivega meniha«, ki se jima v čudnih kolobarjih vedno bolj približuje. Wagnerju je prikazen sicer samo navaden menih, Faust pa se z neprijetnim občutkom vrne v svojo delavnico. In res se je uprav hotel poglobiti v premišljevanje svetega pisma, ko ga prekine v tem — sivi menih, ki pa se takoj prelevi v elegantnega kavalirja — Mefista. Le malo časa se Faust ustavlja njegovim izkušnjavam: zapiše mu dušo, Mefisto pa razprostre svoj plašč in oba se dvigneta po zraku od tod.

II. dejanje: Vrt. Faust se izprehaja po njem z Margareto, Mefisto kot nekak njegov služabnik z njeno prijateljico Marto. Margareto moti samo še to, ker se ji zdi, da se njen ljubimec Faust, ki se skriva zdaj za imenom Henrik, ni veren. No, z raznimi sofističnimi odgovori jo pomiri, in naposled deklica sprejme od njega celo stekleničico omamne pijače, ki naj ž njo vsipi svojo mater, da bo mogel on po noči k njej. II. del: Sabatna noč na Brocknu, zbirališču čarovnic in vešč. Mefisto preganja Fausta na strmi poti navzgor. Kmalu potem, ko sta dospela na vrh, so prišle tudi čaravnice in prične se bakanal. Mefisto nastopa tu gori kot kralj vseh pogublencev. Držeč v roki stekleno kroglo, zasmehuje svet in jo potem med infernalnim smehom svojih podložnikov razbije ob tla.

III. dejanje: Margaretina smrt. Nesrečno dekle so obsodili, da je zavdala svoji materi in vtopila svoje dete ter zdaj v ječi pričakuje jutra, ko ima priti rabelj po njo. Faust je preprosil Mefista, da jo reši. Prideta v ječo in Faust roti ljubico, naj bi šla ž njim; toda vse zaman; njen radi tolikih grozot zmedeni duh le čuti, »da stoji pri vratih satan« in noče sprejeti take pomoči. Sicer pa kaj ji bo po vsem tem še svet? Nestrpno priganja Mefisto Fausta, naj se odloči tako ali tako ter ga naposled odvede. V tem hipu vstopi krvnik s svojimi hlapci. »Izgubljena!« pravi še Mefisto. »Rešena!« odgovarjajo nebeški duhovi iz višav.

IV. dejanje: Klasična sabatna noč na helenskih tleh. Mefisto je privedel Fausta sem, da mu da namesto Margarete zdaj Heleno, ki se pravkar grenko spominja svoje krivde, da je radi nje propadla Troja. Prikazen Fausta v sijajni opremi kavalirja iz XV. stoletja jo takoj omami in med prepevanjem siren, nimf itd. sprejme njegovo ljubezen.

Epilog: Faustova smrt. Faust je spet v svoji delavnici, spet je pred njim odprto sveto pismo. Okusil je vse slasti tega sveta, »vžil ljubezen device in ljubezen boginje«, pa prav zato spoznal, da je resnica in sreča le pri Bogu. Zaman so zdaj vsi Mefistovi zadnji obupni poskusi, da bi Fausta še enkrat zvalil na prejšnje pustolovščine; Faust se oklene evangelija in umre. Nebeški duhovi trosijo cvetice na mrliča. Srdito se jih otepa Mefisto, a zaman: žgo ga kakor oglje in pod njih težo se po-greza v zemljo. Iz višave slave božjo zmago nebeški zbori.

MADAME BUTTERFLY.

Opera v treh dejanjih. Besedilo po japonski tragediji napisala
L. Illica in G. Giacosa. Vglasbil G. Puccini.

Dirigent: L. MATAČIČ.

Režiser: V. SEWASTIANOW.

Madame Butterfly (Cio-Cio-San)	ga Poljakova k. g.
Suzuki, njena služabnica	gna Rewiczewa.
F. P. Pinkerton, častnik, mornarice S. U. A.	g. Kovač.
Kate Pinkerton	ga Smolenskaja.
Sharpless, ameriški konzul v Nagasaki	g. Levar.
Goro	g. Bratuž.
Princ Yamadori	g Zorman.
Bonzo	g. Zorman.
Yakuzidé	g. Bekš.
Komisar	g. Pugelj.
Uradnik	g. Drenovec.
Mati Cio-Cio-Sane	ga Lumbarjeva.
Sestrična Cio-Cio-Sane	gna Koreninova.

Sorodniki, prijatelji in prijateljice Cio-Cio-Sane, sluge.

Godi se v mestu Nagasaki na Japonskem dandanes.

Zopet Puccini na našem odru. Priznajmo, vsi radi poslušamo njegovo glasbo, ki res osvaja srca poslušalcev. Veliki mojster, ki nas je v tekoči sezoni očaral s svojo Boheme, v prošli s Tosko, nas je znova posetil. Daleč nekje so njegove misli, daleč kjer se dviguje krasni Nagasaki sredi krizantem in črešenj na divnem gričku v mali hišici.

Prelepa mala Butterfly pride, spremljana od prijateljic, pozdravit dospelega mornarskega častnika Pinkertona, ki se raduje s svojim prijateljem Sharplessom krasote narave in vživa nje čare. Mladi Amerikanec se v šali hoče ženiti na »devetstoindevetdeset let« kot je japonski običaj, a iz te šale nastane resnica. Komisar nastopi in naznani navzočim, da Cio-Cio-San in F. P. Pinkerton stopata v zakon, kar potrđita z lastnoročnimi podpisi. Nato se praznuje svatba. A naenkrat se čuje iz dalje glas Bonza in sorodnikov male Butterfly, ki prihaja vedno bližje in proklinja nevernico. Vsi odidejo. Noč nastane. Iz pristana vstaja megla, lučke migljajo, vse je tiho, tupatom vzblesti zvezda. Prokleta a srečna Butterfly išče v objemu svojega ženina pozabljenja in sreče.

Pinkerton odpuhuje.

Mnogo časa mine. Butterfly živi zapuščena s svojo služkinjo Suzuki sredi cvetočega gaja v hišici na gričku v Nagasaki. Obljube Pinkertona so pozabljene, a ona mu ostane zvesta. Roko princa Yamadori odkloni. Nestrpna postaja. Tedaj ji Sharpless prinese pismo in ji pove, da Pinkerton prihaja. Čul se bo topov strel in ona bo srečna! Že ga zre pred svojimi očmi. V težkem pričakovanju, ukaže Suzuki, naj natrga cvetic, ki jih potem natrosita po sobi, da jo omami njih duh, a svatbena halja, ki jo obleče naj budi spomine na ono srečno noč.

Tako čakata ženski z otrokom Cio-Cio-Sanini v hišici vso dolgo noč. Kdaj pride zaželjeni?

Dani se. Zora vstaja. Vse oživlja. Butterfly še vedno čaka odkod pride on, ljubljeni. Kaj bo rekel? Kako bo vesel, ko zagleda svoje dete?

Pa Pinkerton je že davno pozabil malo Japonko in se poročil z bogato miss Kate, ki izve o razmerju svojega moža in prosi malo Butterfly odpuščenja.

Tega ona ne prenese in si konča življenje.

PAPIRNA TRGOVINA

IVAN GAJŠEK

LJUBLJANA, Sv. Petra c. 2.

Fini pismeni papir v kartonu in mapah, umetniške razglednice — vedno nove, fini notezi, koledarji, poezije, albumi.

Primerna darila za Miklavža, Božič, Novo leto.

J. Kostevc, manufakturna trgovina
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Na drobno! Telefon števil. 538. — Ček. ur. števil. 11.228. **Na debelo!**

Tu- in inozemski časopisi
se dobe v trafiki v Šelenburgovi ulici.

SEVILSKI BRIVEC.

Buffo-opera v dveh dejanjih. Spisal Cezar Sterbini.

Uglasbil G. Rossini. Prevel A. Funtek.

Dirigent: NEFFAT.

Režiser: SEWASTIANOW.

Grof Almaviva	g. Kovač.
Bartolo, zdravnik	g. Zupan.
Rozina, varovanka v hiši Bartola	ga Lovšetova k. g.
Figaro, brivec	g. Levar.
Basilio, učitelj glasbe	g. Betetto.
Fiorello, sluga Almavive	g. Zorman.
I. sluga (tenor)	g. Banovec.
II. sluga (bas)	g. Pugelj.
Berta, hišna pri dr. Bartolu	ga Smolenskaja.
Častnik	g. Zorman.
Notar	g. Perko.

Vojaki, godci.

Dejanje se vrši v Sevili.

Prva vprizoritev 5. februarja 1816 v Rimu.

Dr. Bartolo, postarn, ohol, nezaupen, lakomen mož ima mlado, lepo in bogato varovanko, Rozino; v to je zaljubljen in jo hoče za ženo. Strogo jo čuva. V petju jo poučuje Basilio, intriganten in podkupljiv človek, pristaš Bartolov. Dekličino ljubezen pa ima mladi, lepi in bogati grof Almaviva, ki ji priredi kot Lindoro podoknico. Da pospeši zблиžanje z izvoljenko, se posluži Figara, spretnega, podjetnega, premetenega in predrznega brivca. Ta mu svetuje, naj se obleče kot častnik in gre v Bartolovo hišo, kakor da išče vojaške nastanitve ter naj dela, da je pijan. — Figaro gre pa tudi k Rozini in ji pove, da jo ljubi Lindoro. Deklica je vsa srečna v svoji ljubezni in piše pisemce dragemu. Almaviva pa izvrši, kar mu je svetoval Figaro in provzroči v Bartolovi hiši veliko zmedo. S tem konča prvi akt.

V drugem aktu nastopi Almaviva kot glasbenik Don Alonzo, ki pravi, da je Basilijev učenec in za ta dan njegov namestnik, ker je Basilio bolan; poučeval bo danes Rozino. — Za njim pride Figaro in izvabi Bartola iz sobe s pobijanjem posode. Ta hip porabita Lindoro in Rozina, da si prisežeta ljubezen in zvestobo. Sedaj pa se pojavi Basilio, in zmeda postane večja. Almaviva ga podkupi z možno zlata, da se uda trditvi,

da je bolan, in tako ga spravijo iz hiše. Medtem, ko Figaro brije Bartola, pove Lindoro Rozini, da pride ponjo o polnoči. A Bartolo vjame nekaj zadnjih besedi in gre s palico nad tekmeča; ta pa pobegne s Figarom iz hiše. Tedaj nastopi Basilio in pove Bartolu, da je bil dozdevni Don Alonzo grof Almoviva sam. — Bartolo dokazuje Rozini, da jo je Lindoro izdal in da jo namerava oddati Almovivi. Meneč, da je izdana, sprejme Rozina Bartolovo roko in hoče skleniti zakon takoj. — Bartolo pošlje Basilija po notarja, da napiše pogodbo, sam pa gre po stražo, da bi onemogočil ponočni posest. — Almoviva in Figaro pa udreta skozi balkonska vrata, kamor sta prišla po lestvici in pojasnita Rozini, da je Lindoro grof Almoviva, ki jo popelje k altarju kot grofico. Prav tedaj pa prideta Basilio in notar; ta napiše pogodbo, navzoči jo podpišejo in tudi Basilio, podkupljen od grofa, se ne brani biti za pričo. Ko dospè Bartolo s stražo, je pogodba sklenjena in Rozina zaročena z grofom.

Krema za zobe

„DIVADENT“.

Dobi se povsod.

CHARLES PRINC   manufakturno
blago na debelo

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta šte. 36.

Poštni predal 124.

Poštni predal 124.

TRGOVSKA BANKA d. d. - LJUBLJANA   ŠELENBURGOVA UL. 1

preje **SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA**

⋮⋮⋮ izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje. ⋮⋮⋮

CARMEN.

Opera v štirih dejanjih po Prosperu Mérimée-ju napisala
H. Meilhac in L. Halévy. Uglasbil G. Bizet.

Dirigent: L. MATAČIČ.

Režiser: V. SEWASTIANOW.

Carmen (mezzo-sopran) . . . . . ga Thierry-Kavčnikova.
Don José, dragonski podčastnik (tenor) g. Sovilski.
Escamillo, toreador (bariton) . . . . . g. Cvejč.
Micaëla, kmečko dekletje (sopran) . . . . . gna Kattnerjeva.
Frasquita, ciganka (sopran) . . . . . ga Matačičeva.
Mercédes, ciganka (sopran) . . . . . gna Sfiligojeva.
Dancaïro, tihotapec (tenor) . . . . . g. Mohorič.
Remendado, tihotapec (tenor) . . . . . g. Debevec.
Zuniga, dragonski častnik (bas) . . . . . g. Zupan.
Morales, dragonski podčastnik (bariton) g. Zorman.

Ljudstvo, vojaki, otroci, delavke tovarne za cigarete, tihotapci.

Godi se na Španskem v začetku 19. stoletja.

Prva vprizoritev leta 1874. v Parizu.

I. Trg v Seville. Micaela išče med vojaki svojega zaročenca Don Joséja; ker ga ne najde, zopet odide. Z novo stražo pride José. Ko se začuje zvonec tovarne za cigarete, pridejo delavke, med njimi Carmen, obče znana krasna koketa. Mladenci, ki so jo že pričakovali, se ji laskajo, ne da bi kaj dosegli; njej je vseč edino le José. Vrnivša se Micaela prinese Joséju pismo od doma in mu pripoveduje o ljubezni njegove skrbeče matere. José se ganjen spominja luđeče matere in rojstnega kraja ter naroči odhajajoči Micaeli, naj mater presrčno pozdravi in poljubi. V tovarni nastane prepir in pretep, zato pošlje poveljnik straže Zuniga narednika Joséja, da napravi red. José privede iz tovarne Carmen, ki je bila neko tovarišico ranila. Poveljnik zapove Carmen zvezano odvesti v zapor. Carmen, dobro vedoč, da lahko omami vsakega moškega, se začne prilizovati Joséju in res kmalu doseže svoj namen. José se strastno zaljubi vanjo ter jo na poti v zapor izpusti. Zuniga, zapazivši to prevaro, zapove odvesti Joséja v zapor.

II. Na vrtu krčme. Tihotapci in cigani plešejo in popivajo. Začuje se veselo petje prihajajočih »toreadorjev«; med njimi je slavni zmagovalec Escamillo. Vsa družba ga navdušeno pozdravi, in Escamillo pripoveduje o svoji zadnji zmagi v bikoborbi. Po odhodu Escamillovem prigo-

varjajo tihotapci Carmen, naj gre ž njim, Carmen pa jih zavrne, poudarjajoč, da pričakuje svojega ljubčka. José pride in kmalu ga Carmen zopet očara s petjem in plesom. Toda začuje se vojaški signal, ki kliče Joséja domov. Carmen je užaljena, da jo hoče José tako kmalu zapustiti, zato mu porogljivo veli, naj le gre nazaj v kasarno. Baš ko se José napoti domov, potrka zunaj na vrata Zuniga, ker pa mu nihče ne odpre, kar siloma sam odpre in vstopi. Zuniga zapove Joséju, naj gre takoj domov, José se mu upre ter celo preti s sabljo. Tihotapci razorožijo Zunigo in ga, rogaje se mu, odvedo. Po rahlem odporu se José pridruži tihotapcem.

III. V soteski. Tihotapska družba hoče po naporni poti počivati, poprej pa naj se preiščejo pota, je li kje skrit kak carinar, José pa naj med tem straži odloženo blago.

Joséjeva mati je poslala Micaelo iskat sina. Micaela pride vsa zbešana, in ko zazre Joséja na skali, ki hoče baš ustreliti prihajajočega Escamilla, se silno ustraši in pobegne. Na vprašanje Joséjevo, česa tu išče, odgovori Escamillo, da je prišel k svoji ljubici Carmen. Po kratkem prerekanju se začne boj z nožem; José bi bil Escamilla premagal, če bi ne bila prihitela Carmen na pomoč. Carmen hoče z Escamillom proč, José pa ji to zabrani. Micaela roti Joséja naj se vrne domov k umirajoči materi. Globoko ganjen se odpravlja José z Micaelo na pot, nezvesti Carmen pa reče, da se bosta kmalu zopet videla.

IV. Pred areno v Seville. Ljudstvo pričakuje slovitega Escamilla in ga prihajajočega navdušeno pozdravlja. Carmen želi biti priča nove zmage svojega Escamilla in ne posluša svarjenja svojih tovarišic. Ko hoče Carmen stopiti v areno, jo ustavi José, roteč jo, naj gre ž njim, ona pa mu pove, da ljubi Escamilla. José jo ponovno roti, toda zaman; ona sname prstan, ki ji ga je bil podaril José in mu ga vrže pod noge. Besen ji zabode José nož v srce, da se zgrudi mrtva.

Darila so najlepše — „slike“. Oglejte si jih Aleksandrova c. 5.

V. BEŠTER **ATELJE** „**HELLOS**“

Priporoča se **JOSIP CARL,**
NARODNA KAVARNA Ljubljana,
Gosposka ul. štev. 1.

GORENJSKI SLAVČEK.

Komična opera v treh dejanjih. Spisala L. Pesjakova in E. Züngl.
Uglasbil Anton Foerster.

Dirigent: J. JERAJ.

Režiser: O. ŠEST.

Majda, vdova	gna Sfiligojeva.
Minka, njena hči	ga Lovšetova k. g.
Franjo, študent	g. Šimenc.
Chansonette, učitelj petja	g. Levar.
Ninon, njegova soproga, plesalka	ga Lewandowska.
Štrukelj, oskrbnik	g. Zupan.
Rajdelj, njegov pisar	g. Bratuž.
Lovro, prijatelj Franja	g. Debevec.
Krčmar	g. Zorman.
Kurir	g. Drenovec.
Pismonoša	g. Bekš.
Prva učenka Chansonetta	ga Ribičeva.
Druga učenka Chansonetta	gna Korenjakova.

Vaščani, hlapec, nosači, otroci, učenke Chansonetta.

Dejanje se vrši na Gorenjskem.

Novo dekoracije naslikal g. Skružny. Nove kostume naredila
ga Waldsteinova in g. Dobry.

Prva vprizoritev l. 1872.

MODNI ATELIER **M. ŠARC** MODNI ATELIER
LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 4.

PRODANA NEVESTA.

Komična opera v treh dejanjih. Besedilo spisal K. Sabina, prevel
A. Funtek. Vglasbil B. Smetana.

Dirigent: A. BALATKA.

Režiser: F. BUČAR.

Krušina, kmet	g. Debec.
Katinka, njegova žena	ga Smolenskaja.
Marinka, njiju hči	ga Lewandowska.
Miha	g. Cvejič.
Neža, njegova žena	gna Sfiligojeva.
Vašek, njiju sin	g. Mohorič.
Janko, Mihov sin iz prvega zakona	g. Šimenc.
Kecal, mešetar	g. Betetto.
Vodja glumačev	g. Bratuž.
Esmeralda, plesalka	ga Matačičeva.
Indijanec	g. Zorman.

Godi se v večji češki vasi v sedanjosti. — Balet priredila gna Svobodova, plešejo gna Svobodova, Chladkova in Vavpotičeva. Dekoracije naslikal g. Skružny. — Prva vprizoritev l. 1866. v Pragi.

I. Žegnanje. Mešetar Kecal pregovori Marinkine starše, da obljubijo svojo hčer bedastemu Vašku. Marinka ne privoli v možitev, ker hoče ostati zvesta svojemu Janku.

II. Vašek se snide v krčmi s prisojeno mu nevesto, ki je ne pozna in ki mu izvije prisego, da Marinke ne poroči, ker ta ljubi že drugega. Janko proda Kecalu za tristo srebrnikov Marinko s pogojem, da postane žena Mihovega sina.

III. Vašek se zagleda v plesalko Esmeraldo, ki ga pregovori, da nastopi zvečer pri glumaški predstavi. V medveda preoblečenega ga vidijo starši in Kecal ter ga hočejo pridobiti za svoj načrt. Vašek pa jim ulde, češ, da Marinke ne mara. Ko Marinki pripovedujejo, da jo je Janko zapustil in prodal, jo prepriča šele pismena pogodba, ki ji jo pokaže Kecal, o Jankovi nezvestobi. Zato obljubi vzeti Vaška. Naposled se izkaže, da je tudi Janko Mihov sin in da je po pogodbi Marinka njegova. Oče z veseljem pozdravi svojega dolgo pogrešanega sina in rad privoli v ženitev.

Štiridesetletnica

M. Gavrilovića, I. Stanojevića in S. Todorovića.

»Ko još govori o Lozanskoj konferenciji!... Svuda o njima govore! I u »Grand Hotelu«, gde su pensioneri i trgovci; i u »Moskvi«, gde su intelektualci; i u »Ženskom klubu«, gde su beogradske dame; i u »Musikhalu« na The dansant-u, gde je beogradska mladež; i na ulici i na železničkoj stanici, i na korzu i u dućanima, i na slavama, i na žurevima...«

Kdo so torej ti trije možje, katerih jubilej je Beograd proslavil tako veličastno in uzorno, kdo so ti trije in kaj so storili, da jim častita ves narod od kralja do zadnjega. štatista?... Trije sivo-lasi igralci, ki so posvetili svoje življenje zabavi drugih ljudi, ki so služili gledališki umetnosti celih 40 let. Tako dolgo se trgati po deskah, ki pomenijo svet, ni malenkost, temveč nekaj velikega in — kdor pozna gledališče — nekaj zelo redkega. Toda 40letna služba sama na sebi še ničesar ne pomeni, ali biti celih 40 let mož na svojem mestu, vsak trenutek na ukaz inspicijenta stopiti na oder in igrati svoje junake, »kralje-berače«, kakor je rekel Borštnik, in jih igrati tako, kot so jih igrali naši častitljivi jubilarji — to je nekaj velikega, pred čimer se klanja ves narod, kar je Beograd te dni tudi dokazal.

Kot največji jubilejni slavospev navajamo njih življenjepis, ta nam glasno priča o njih.

»Stari gospodin« Milorad Gavrilović je rojen 21. maja 1861. v Valjevu. 1879. ga angažuje D. Ružić v svojo družino v Vršac v Vojvodini, kjer je prvič nastopil kot lord Meville v »Keanu«. (Ružić sam pa je igral Keana). Prve večje kreacije iz te dobe so: Hlestjakov (»Revizor«), Ferdinand (»Kovarstvo in ljubezen«), Genaro (»Lukrecija Borgia«) in dr. Član beogr. nar. pozorišta je postal 1882. zajedno s pokojno Vela Nigrinovo,* ki je takrat prišla iz Ljubljane. Skupaj sta kot dva stalna partnerja igrala dvajsetpet let in istega 14. maja 1908. sta se poslovila od beograjskega odra oba, on ker je bil upokojen, a Vela Nigrinova, ker je bila že težko bolna...

Gavrilović je 1883 potoval na Dunaj, Monakovo, Weimar, Mannheim in dr., 1889 pa zopet na Dunaj, kjer je bila takrat gledališka razstava (lansko leto je bila v Amsterdamu, op. ur.) Čehov, Francozov, Nemcev in Rusov. Njegov repertoar je bil vedno zelo velik, najpoprej Dumas fils, Ibsen, potem pa skoro ves Shakespeare

*) Vela Nigrinova, rojena Ljubljančanka, je pohajala iz »Čitalniške« generacije, ki nam je dala oba Borštnika, oba Danila, Verovška, Nollija itd. Nigrinova je bila nad 25 let članica beogr. nar. pozorišta in sicer kot prva dramska igralka. Ona spada nedvoumno med največje talente svojega časa. Pokopana je na beograjskem pokopališču in sicer poleg slovenskega avijatika Rusjana, ki se je ponesrečil tik pred vojno, ko je prvič letel na svojem (od njega izumljenem) letalu. Nigrinova je bila v Beogradu izvanredno priljubljena in nekateri Beograjčani trdijo, da še danes nimajo vredne naslednice njenih ulog.

Shylock, Antonij, Jago, Rihard III.). 1894. postane redatelj in je bil kot tak prvi moderni režiser starega beogr. pozorišta, ki je tvoril stalno zvezo med domačo in tujo odersko umetnostjo. Po njegovem prizadevanju so goštovali: Židikova, Rešamberova, Coquelin, G. Salvini, Matkovski, Sumbatov, Kvapilova, Šumovska in mnogi jugoslovanski igralci. Z G. Salvinijem je bil v dobrih kolegijalnih odnošajih. 1904. je praznoval 25letnico in bil od kralja odlikovan z redom sv. Save IV. in končno po dvaesetdevetletnem delovanju upokojen. Poslovil se je 1908. od svojega ljubega odra kot »Kean« v vlogi svojega slavnega učitelja D. Ružića in igri, v kateri je prvič nastopil. — Najbolje Gavrilovićeve uloge so: Jorick, Egmont, Hlestjakov, Genaro, K. Moor, Kean, dr. Ochs, Karl XII., dr. Stockman, Gabriel Borkman, Fiesko, Don Carlos, Antonij, Macbeth, Oče (Strindberg).

Čiča Ilija Stanojević se je rodil 20. junija 1857. v Beogradu na Stambol Kapiji, baš na onem mestu, kjer stoji približno parter sedanjega gledališča. Prvič je nastopil 1. nov. 1880. v Zemunu kot član srpskega nar. poz. v Novem Sadu v vlogi kraljeviča Marokanskega v »Beneškem trgovcu«. Ljubavnih ulog principijelno ni igral — »zbog prdjavog nosa« — kakor pravi, radi nosa, katerega je v posebni satiri opisal sam duhoviti A. G. Matoš. Šest let je bil v Novem Sadu, nato pa se preselil v Beograd. Njegove uloge so bile: Plantros v »Pariški sirotici«, stari Sekanović v »Prkosu« in vse važnejše vloge Molièrove. Lani mu je francoski poslanik, ki je gledal njegovega sijajnega »Namišljenega bolnika«, pripel na prsi akademsko palmo — odlikovanje, ki je redko med našimi igralci. Moderne njegove uloge so med drugimi: baron la Misandière v »Ni oko šta«, Stupcov v »Novem poslu« (Dančenko) in dr. Priimek »čiča« se ga je prijel, ker je zabaval staro in mlado s svojim pripovedovanjem o »čiča Ivanu kafedžiji«, katero je pripovedoval v kavarni »Kot narodni direk«, ki je stala na mestu sedanje »Djerdan« v Dušanovi ulici. — Kot igravec je prepotoval Banat, Bačko, Srem, Slavonijo, Hrvatsko, Dalmacijo in Bosno. Potem je potoval z družino M. Barbarića, člana sedanjega osješkega kazališta po Hrvatski in Slavoniji ter se končno za vedno ustavil v Beogradu, ki ga ljubi in spoštuje. On je povsod in vedno mil drug, človek, katerega še niso videli pottega in malodušnega, eden izmed onih redkih srečnih ljudi, ki ga vse pozna, ljubi in se smeje njegovim šalam. Tudi kot pisatelj je mnogo deloval. Svojega čičo Ivana je ovekovečil v »Djordolska posla«, napisal je mnogo gledaliških stvari, feljtonov in povestic. »Koncert u Palanci«, »Baba Ružka«, »Mačor Trajko« nam pričajo dovolj o njegovi nadarjenosti. Predvsem pa je omeniti igro, katero je napisal skupaj s pokojnim J. Veselinovićem »Potera« in »Djordolska posla«, igra, ki je radi svojih prvovrstnih tipov še danes stalno v repertoaru.

Sava Todorović je rojen 8. dec. 1862. v Beogradu in prvič nastopil v igralski družini M. Lazića v Brčkom v Bosni, v Beogradu pa je bil angaževan šele 1. 1887. Njegova mladost ni bila v rožicah, v časih šablonskih igralcev, ki so vlačili na oder samo svojo »stroko« in ki so znali imponirati masi s frizerskimi lasmi in z efektnim

oderskim žonglerstvom — v to je bil zateleban takratni vek! — v tej neslani dobi je Todorović bil sicer malo slaven, toda v njem se je nevidno vārilo vse ono, kar je bistvo oderskega pravega umetnika. Kdo in kaj je on, nam je najbolje napisal A. G. Matoš, naš največji hrvatski estet in kritik, o priliki njegovega gostovanja v Zagrebu l. 1911.: »Sava Todorović je kao umetnik ideal savesnog umetnika. Sve »efekte« muški prezire, jer njegova igra nije do prirodnost. Ona je život. Treba ga videti u mnogim komadima... pa da se vidi, kakav je to suptilan i originalan, kakav solidan i ozbiljan umetnik. Ničeg suvišnog u toj umetnosti. Samo najpotreb-nije dolazi do izražaja, a kako je S. Todorović proučavao samo narodni život i narodnu sredinu, to taj vrli umetnik skroz je nacionalan i može biti našim mladjim glumcima primjer za veliki stil u prikazivanju naše narodne savremenosti...« To je veliko, morda največje priznanje; kajti napisalo ga je ostro in neusmiljeno pero — Matoševo.

Proslava je bila naravnost kraljevska. Vse je tekmovalo, da izkaže svojo livaležnost jubilarom. Videlo se je natanko ono čudo, oni ideal igralca: stoji v sredini sodobne družbe, služi ji in ji da samega sebe popolnoma. On, ki igra kralje in berače, se igra s čustvi mase in jo potega za sabo zdaj do neba, zdaj do pekla.... 6. in 7. decembra se je igrala drama v 5. dejanjih »Fromont in Ris-lére« (A. Dodeé in A. Velo), v kateri so nastopali vsi trije v večjih ulogah. Oficijelni delegati na proslavi so bili: P. Konjović, dirigent opere, Joza Ivakić, dramaturg (za upravo); Freudenreich in Cvijanović, člana drame (delegata igralcev); iz Ljubljane: P. Golia, ravnatelj drame (za upravo) in A. Drenovec (delegat Udruženja). Ob pol osmih sta se pojavila v dvorni loži Njeg. Vel. kralj in kraljica. Načelnik umetniškga odelenja je na odru v krogu celokupno zbranega oobja in delegatov pozdravil, častital in izročil redove sv. Save III. st., katere so jubilarom starejše prve koleginje obe-sile krog vratu. Nato jih je gospodar hiše, upravnik Grol, pozdravil. istotako ravnatelj Konjović in ravnatelj Golia. Nato so jim častitali kot kolegi zastopniki pokrajinskih Udruženj, med njimi g. Drenovec, kot beograjski kolega g. Bogić in predsednik Centrale g. M. Mar-ković.

Slovenska delegata gg. Golia in Drenovec sta govorila slovensko in ob tej priliki se je morda na beogradskem odru prvič govorila slovenska beseda. Na odru, kateremu so služili, oziroma še služijo odlični Slovenci: Nigrinova, Jenko, Marija Vera in Josip Rijavec. — Občinstvo je z nāpetostjo poslušalo slovensko besedo in Nj. Vel. kralj se je nagnil v loži in posebno pazno poslušal pozdrave Bleda in naših planin...

Prizor je dosegel višek ginjenosti in prisrčnosti, ko je jubilarje Njegovo Veličanstvo povabilo v dvorno ložo, jih predstavilo Nj. Vel. kraljici in jih odlikovalo še enkrat: gg. Stanojević in Todorović sta prejela kot dar kralja vsak po eno — kakor pravijo v Beogradu — »mundštiklu«, t. j. ustnik za pušenje, z grbom, inicijali in biseri, g. Gavrilović, ki puši samo pipo, pa istotako kravatno iglo. Bili so trenutki, ko so vsi nayzoči ginjeni jokali, tudi Gavrilović in

Stanojević sta imela solzne oči, edino Todorovićevo oko se je upiralo solzam... Vseh darov, častitk in pozdravov nam ni mogoče navesti, saj je bilo samo pismenih pozdravov več stotin, samih brzozjavov preko stotine in to iz cele države. Med drugimi so pozdravili svoje člane tudi »Udruženje rezervnih oficira«, »Četniško odelenju u Skoplju« in »Kolo Srpskih Sestara«. Darov, vencev in šopkov je bila polna slavnostno okrašena garderoba, v kateri so jubilarji sprejemali častitke. Zagreb je poslal 25.000 Din v fond »Glumački dom« v Beogradu, »Materinsko Udruženje« 1000 Din, »Srpska Majka« 500 Din v fond slavlencev. G. Drenovec jim je poklonil tri diplome v imenu slovenskih udruženih kolegov, lično delo v narodnem slogu od M. Gasparija. Gavriloviću so poklonili domačini Valjevci v narodni noši 100 zvitkov duhana iz Valjeva. — Drugi dan proslave je tvorila predvsem sijajna konferencija Br. Nušića v nacionalnem in umetniškem značaju — ki jo bomo še prinesli. — Zvečer je bil banket pri »Srpski Krumi«, katerega so se udeležili med drugimi ministri, ugledne osebnosti iz umetniškega in javnega življenja. Br. Nušić je nazdravil in pripomnil, kaj da bi bilo danes, če bi »čiča Ilija« postal direktor »Zadružne banke«. Vsi trije bi bili bolj bogati, da so se posvetili drugim službam, a tako bogati kot so nocoj — bi gotovo ne bili. Freudreich je napil: »Kot Srbin vam napivam, kajti Hrvat i Srbin je isto.«...

Za to veliko proslavo, ki se je vršila v takih dostojnih mejah, gre v prvi vrsti največ zahvale in priznanja centralnemu predsedniku Udruženja gospodu **M. Markoviću**, ki je bil stal na čelu prireditvenega odbora, v katerem so bili univerzitetni profesorji, ministri, ravnatelji bank, listov in drugi odličnjaki. Vendar pa so uvideli, da gre na tako mesto predvsem igralec in v prvi vrsti tako odličen organizator kot je gosp. Marković.

Gospa Ada Poljakova

je pričela svojo gledališko karijero v letu 1914. Njena prva opera je bila »Quo Vadis« v kateri je pela Euniko. Učenka je profesorice Zechanovske. V Petrogradski »Muzikalni drami« je pela Tatjano, Evo, Volchova, Aido in Boheme (Mimi). Po ruski revoluciji je odpotovala v Odeso, kjer je pela v mestnem gledališču. Zopet z velikim uspehom Mimi, Manon, Pagliacci, Dubrovsky, Lohengrin, Pikkovo damo itd. V letu 1920 je bila angaževana v Zagreb. Gostovala je mnogokrat v Beogradu. Povsod z velikanskim uspehom.

Potem je odšla v Italijo. V Neaplju je pela Manon, v Bologni Lohengrina (Elzo), potem v Kairi (Faust, Manon, Pagliacci), na Dunaju Butterfly in v Trstu Luizo.

Malo je pevk, ki imajo tako laskave ocene iz najbolj različnih krajev in narodov, kakor jih ima ga Ada Poljakova. Ne za reklamo, katere ta pevka pač ne potrebuje, samo kot zanimivost jih tukaj navajamo. Dec. 1921. je pela pod vodstvom pokojnega A. Nikische v Berlinu arije Rimski-Korzakova, Musorgskega, Čajkovskega in Grečaničeva. »Berliner Börsenkurier« piše o njej: »— njen glas

je zelo prijeten, prednašanje pa zrelo in popolno. To Vam je popolnoma jasen, gibčen, fin in vendar obsežen sopran z najlepšim legato in pozvanjajočim timbrom. Velika umetnost, na kratko in lahko pričarana.« »B. Z. am Mittag«: »... V veliki ariji Butterfly je pokazala A. P. rusko kri in romantično fino kulturo. Ta Butterfly pridobiva čar pristnosti. Po krčevitih poizkusih vseh pevk naše opere je bila ta japonska gospa Metuljček pravi užitek.« Podobne so kritike z Dunaja, kjer je pela v Volksoperi marca letos. Čudovite so tudi kritike, ki jo proslavljajo na njenih gostovanjih: oktobra 1920 v Neaplju v gledališču San Carlo, Politeama v Massenetovi »Manon« in decembra istega leta v isti vlogi v Kairi v »Theatre Sultaniale«, v Bologni v »Teatro Communale« (Wagner, Lohengrin) in Trstu (»Verdi«).

Razno.

Novosti v dramskem gledališču. Pripravljajo se »Othello« z gg. Levarjem, Rogozom in Šaričevo v glavnih vlogah; dalje M. Maeterlinckova satirična legenda »Čudež sv. Antona« z gg. Kraljem, Rakarjevo, Pečkom in Plutom v večjih ulogah in B. Shawova medigra »Črna dama iz sonetov« z gg. Šaričevo, Gabrijelčičevo, Cesarjem in Lipahom. Zopet se naštudira »M. S. Gêne« z gospo Nablocko v glavni vlogi; imenovana gospa kreira tudi naslovno ulogo v Shawovi »Cezar in Kleopatra«, katero pripravlja g. Putjata. Zopet se naštudira »Hamlet« z gg. Medvedovo in Skrbinškom v vlogi kraljice in kralja. Igrala se bo tudi »Ms. Dott« z gospo Medvedovo v glavni vlogi.

G. R. Železnik je oboel in mora na daljši dopust. V »dramski šoli« ga nadomestuje za dobo dopusta g. Lipah.

Teatro A. Manzoni v Milanu praznuje to jesen 50 letnico svojega obstoja.

Pietro Mascagni se je vrnil s svoje turneje po Braziliji in Argentini in se naselil v bližini Ardenze. Pravi, da je dosedaj v umetnosti v Južni Ameriki prevladoval italijanski element, sedaj pa, da je čimdalje bolj opažati, da sili nemški element na površje.

Kot 5. zvezek »Zbirke opernih in operetnih tekstov« je izšel »Mefistofeles«, opera v štirih dejanjih s prologom in epilgom. Besede in glasbo zložil Arrigo Boito. V prevodu Ivo Šorlija. Zbirko izdaja »Zvezna tiskarna«, ki je lahko ponosna nanjo. Zadnji čas je že bil, da se gledališkemu občinstvu tudi v tem oziru ustreže. Moj Bog, kje so časi »Talijs« in »Zbirke gledaliških iger«! Kaj vse smo že imeli in koliko pametnih stvari smo že opustili. Da bi vsaj na vsakem polju tam nadaljevali, kjer smo pred leti končali, pa bomo prijadrali naprej. Pričujoča »Zbirka« nas navdaja z najboljšimi upi.

Volovski menuett. Reger je na nekem koncertu igral »kvintet postrvij« iz Schuberta. Neka dama, ki je bila skozinskoz muzikalna in je vso lepoto dela in prednašanja v dno duše občutila, je iz navdušenja in hvaležnosti drugo jutro poslala slavnemu mojstru — poln sodček postrvij. Ginjeni mojster se je zahvalil in pripomnil v pismu, da jo prijazno vabi na svoj prihodnji koncert, na katerem bo prednašal »menuett volov« iz Haydna.

Zbirka opernih in operetnih tekstov.

Do sedaj so izšli sledeči zvezki:

1. zv.: Tajnost.	3. zv.: Seviljski brivec.
2. zv.: Jenufa.	4. zv.: Gorenjski slavček.
5. zv.: Mefistofeles.	

Zvezki so v prodaji tudi posamič.

Cena zvezku Din 3.—. Izdala in založila:
Zvezna tiskarna in knjigarna v Ljubljani, Wolfova ulica 1.

Moderni kozmetični preparati za negovanje kože in las.
Juvenol-krema za lice in roke (mastna in suha).
Juvenol-poudre za dame.
Juvenol-shampooon. — Juvenol-voda za lase.
Juvenol-olje za lase.

Vsi Juvenol preparati so izdelani (prirejeni) po strogo znanstveno kozmetičnih principih.

Lekarna Bakarčič,   Lekarna Ramor,   Lekarna Sušnik,
Karlovska cesta.   Miklošičeva cesta.   Marijn trg.
Drogerija Adrija, Šelenburgova ulica.

Vizitke, kuverte, račune in druge tiskovine
izvršuje lično in poceni

Zvezna tiskarna in knjigarna

:-: v Ljubljani, Wolfova ulica šte. 1. :-:

„JUGOEKSIM“
TRGOVSKA DRUŽBA
VEKOSLAV PELC & DRUGOVI

v LJUBLJANI | EKSPORT | Brzjavke: Jugoeksim.
Vegova ul. šte. 8. | in IMPORT. | Čekov. ur. šte.: 13.160.

Trgovina s specerijskim, kolonijalnim, materijalnim blagom, deželnimi in poljskimi pridelki in izdelki, mlevskimi izdelki, lesom in lesnimi izdelki ter manufakturno na debelo in drobno.

Priporoča se največja zaloga oblek
za gospode in otroke

J. MAČEK

LJUBLJANA, Aleksandrova cesta št. 3.

Najugodnejši nakup

*igrač in primernih daril za Božič
in Novo leto pri*

Vaso Petričič nasl. J. SAMEC,

LJUBLJANA, Mestni trg št. 21.

ČEVLJIZNAMKE „PEKO“ SO NAJBOLJŠI

ZAHTEVAJTE JIH POVSOD.

PRODAJA ENGROS IN DETAJL.

BREG 20.

LJUBLJANA

BREG 20.

**Mnogo
denarja**

si lahko prihranite

ako kupujete blago za moške
in ženske obleke, perilo, tri-
kotažo, posteljno opremo itd.
v velikem skladišču blaga
veletrgovine

A. & E. Skaberne
Ljubljana, Mestni trg 10.

Urejuje Fran Lipah.

Cena Din 4.50.

Tiska Zvezna tiskarna v Ljubljani.